

ICT kompanije lani zaradile 73 miliona eura

Ivan Ivanović

Informaciono-komunikaciono tehnološke (ICT) kompanije u Crnoj Gori koje broje preko šest hiljada zaposlenih, ostvarile su za prošlu godinu 602,43 miliona eura prihoda uz neto profit od 72,82 miliona. Bruto domaći proizvod (BDP) Crne Gore za 2022. godinu bio je nešto manji od šest milijardi, pa ICT sektor prema prihodima ima desetinu udjela BDP-a države.

Ovo pokazuje preliminarna analiza finansijskih rezultata radena od strane ICT Cortexa, u koju "Vijesti" imaju uvid.

Analiza pokazuje značajan uspon ICT sektora, pa su tako prihodi iz 2022. godine u odnosu na godinu ranije veći za 23 odsto, a u odnosu na 2019. za 41 odsto. Istovremeno, neto profit je sa 49,68 miliona eura, koliko je iznosio za 2021. godinu, porastao za 46 odsto u 2022. i duplo je veći nego 2019. godine.

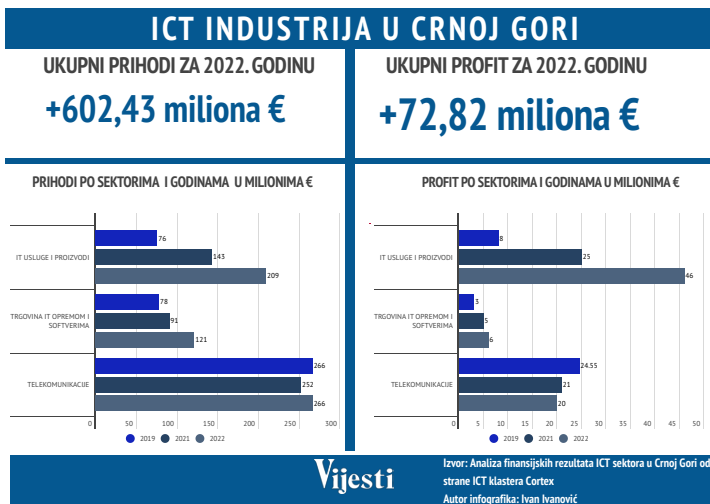
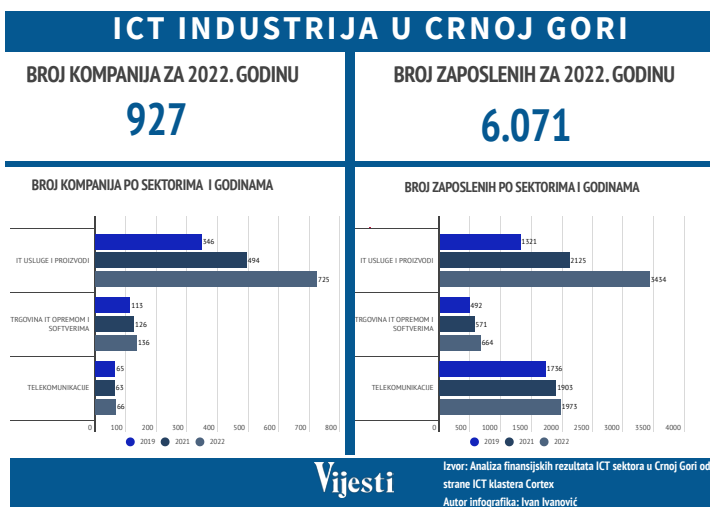
"Na samom početku prethodne decenije, u 2012. godini, ukupan prihod ICT sektora iznosio je preko 124 miliona eura, što je predstavljalo skoro četiri odsto tadašnjeg ukupnog BDP-a. Danas je udio navedene oblasti u crnogorskoj privredi na znatno većem nivou. Ukupni prihodi ICT sektora u 2022. godini iznosili su 602 miliona eura, odnosno dostigli su nivo od deset odsto ukupnog BDP-a. Na osnovu činjenica koje smo dobili analizom možemo zaključiti da je udio informacionih tehnologija u nacionalnom bruto društvenom proizvodu u poslednjih deset godina porastao za nešto više od šest odsto, što nam dodatno svjedoči o konstantnom razvoju i sve većem značaju ICT sektora u crnogorskoj privredi. ICT industrija zapošljava preko šest hiljada ljudi, od čega skoro tri i po hiljade u IT domenu. U pitanju je jedna od najperspektivnijih privrednih oblasti u Crnoj Gori, čiji ćemo puni potencijal tek vidjeti u periodu koji je pred nama", navodi se u istraživanju ICT Cortexa.

U analizi, ICT sektor strukturiran je na tri grane: informaciono-tehnološke (IT) usluge i proizvodi, telekomunikacije i trgovina kompjuterskom opremom.

NAJVEĆI NAPREDAK KOD IT FIRMI

Prema istraživanju, IT sektor u Crnoj Gori prošle

Blizu hiljadu informaciono-komunikaciono tehnoloških kompanija u Crnoj Gori prošle godine ostvarilo zbirne prihode veće od 600 miliona

Izvoz računarskih usluga čini petinu ukupnog izvoza CG

Da crnogorski ICT sektor ima svoj izvozni potencijal, kako se navodi u analizi, svjedoče podaci istraživanja koje su sproveo Centralna banka i Monstat.

Prema njihovom istraživanju, izvozne aktivnosti računarskih usluga imaju rastuće učešće u ukupnom crnogorskom izvozu, te su u prethodne četiri godine, porasle sa sedam na čak 21 posto.

Prema podacima Monstata ukupni izvoz za prošlu godinu vrijedan je 700 miliona, što znači da je vrijednost eksporta računarskih usluga preko 140 miliona.

"Jedan od važnih segmenata koji treba naglasiti jeste i veliki broj novonastalih kompanija, čije ćemo rezultate moći da vidimo tek naredne godine, a koje će vjerovatno igrati značajnu ulogu u crnogorskom ICT sektoru", navodi se u analizi ICT Cortexa.

godine činilo je 715 kompanija koje aktivno djeluju na lokalnom i međunarodnom tržištu i koje zapošljavaju 3.434 ljudi. U odnosu na 2021. godinu broj firmi se uvećao za 231, a u odnosu na 2019. za 379, što je rast veći od 100 odsto.

"To dovoljno govori o aktuelnosti i ubrzanom razvoju crnogorskog IT sektora", navodi se u analizi.

Najveći broj firmi u IT sektoru se bavi kompjuterskim programiranjem, konsultantskim djelatnostima u oblasti informacione tehnologije, dok su neke uže specijalizovane oblasti, poput izdavanja kompjuter-

skih igara i izdavanja softvera, zastupljene u znatno manjem broju.

One su za prošlu godinu ostvarile ukupne prihode od 209 miliona i profit od 46,36 miliona eura.

"Ukupni prihodi, u odnosu na 2021. godinu su porasli za 45 posto, neto rezultat je veći čak za 87 procenata, dok je isti parametar u odnosu na 2019. povećan za čak 450 posto. Da broj zaposlenih adekvatno prati i rast ostvarenih prihoda, govori nam i podatak da je u oblasti IT proizvoda i usluga zaposleno preko 3.400 radnika, što je za 61 posto više nego što je to bio slučaj u prethodnoj godini, dok je u poređenju sa stanjem od prije četiri godine, taj broj uvećan za čak 161 posto. Ako gledamo najužu specijalizaciju, najveći broj kompanija se bavi djelatnostima kompjuterskog programiranja i konsultantskim djelatnostima u oblasti informacionih tehnologija, a neke od njih koje su ostvarile najveće rezultate jesu Epam Systems Montenegro, Domen, Data Design, Cikom, Logate", piše u analizi.

TELEKOMUNIKACIJE STAGNIRAJU

Prihodi 66 telekomunikacionih kompanija koje djeluju na crnogorskom tržištu ostvarile su lani prihod od 266 miliona uz profit od 20 miliona, što su rezultati na nivou iz 2021. godine. Zanimljivo je da je neto dobit 2019. godine iznosila 24 miliona, za 17 odsto više nego prošle godine.

"Preko 60 odsto kompanija je registrovano pod sifrom "ostale telekomunikacione djelatnosti", dok se manji broj njih bavi satelitskim i bežičnim komunikacijama, kao i kablovskim telekomunikacijama. Rast broja kompanija u odnosu na period od prije četiri godine iznosi svega 1,5 posto, iz čega možemo zaključiti da je sektor telekomunikacija prilično konstantan i da nema pretjerano mnogo promjena u broju firmi u prethodnom periodu, koji u prosjeku iznosi 64. Najbolje rezultate u ovoj oblasti ostvarila su tri tradicionalna telekomunikaciona provajdera koja

djeluju na našem tržištu, a to su M-tel, Crnogorski telekom i ONE, dok su značajne rezultate ostvarile i kompanije kao što su Telemach, Ericsson AB, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Network Communication", piše u analizi.

Ukupan broj zaposlenih kadrova u ovom sektoru iznosi 1.973, od čega je čak 65 posto radnika zaposleno u tri vodeće kompanije koje dolaze iz sektora telekomunikacija.

"Taj broj je za skoro 14 procenata veći nego što je to bio slučaj 2019. godine".

KOMPJUTERSKOM OPREMOM SE VIŠE TRGUJE

Kada je u pitanju sektor koji se odnosi na trgovinu kompjuterskom opremom u 2022. godini ostvaren je prihod od skoro 121 milion, što je za trećinu više nego što je to bio slučaj u prethodnoj godini.

"Ako vršimo poređenje sa 2019. godinom taj rezultat je uvećan za 54 posto, dok je neto prihod za isti period porastao za 107 procenata, i sada iznosi skoro šest miliona eura", navode iz ICT Cortexa.

Najveći broj kompanija dominantno se bavi trgovinom na veliko kompjuterima i njihovom opremom i softverima, dok je manji broj fokusiran na trgovinu na malo telekomunikacionom opremom, audio i video opremom, kao i trgovinom na veliko elektronskim i telekomunikacionim djelovima.

"Broj zaposlenih u ovom sektoru se u prethodnoj godini povećao za 16 posto i sada iznosi 664, što je značajan napredak, pogotovo kada ovaj segment upoređujemo sa stanjem iz 2019. godine, kada je ovaj broj iznosio 492. Neke od kompanija iz ove oblasti, koje su ostvarile najznačajnije rezultate u prethodnom periodu jesu Comtrade, KimTec, EWE Montenegro", navodi se.

Sa ovakvim rezultatima, kako se navodi u dokumentu, Crna Gora je postala značajna zemlja za ulaganja u oblasti informacionih tehnologija, više nego privlačna destinacija za digitalne nomade, te iz tog razloga, ICT oblast sasvim sigurno zaslužuje posebnu pažnju državnih institucija i nevladinog sektora.

ICT
kompanije
zaradile
73 miliona
eura

►7

POMOĆ EU, TROŠKOVI ZA IZBORE I RAST PRIHODA

Vlada sprema rebalans budžeta

- Deficit budžeta se spušta ispod granice od tri odsto BDP-a
- Prihodovano 225 miliona više nego u istom periodu prošle godine, višak biće iskorišćen i za vraćanje starih dugova, kako bi se smanjila nova zaduženja
- Za vanredne izbore predviđen rashod od pet miliona eura

►3

Foto: Shutterstock.com

ŠTA PIŠE U ŽALBI NA RJEŠENJE KOJIM JE MILU BOŽOVIĆU PRODUŽEN PRITVOR

Božović tokom privođenja u zgradu tužilaštva

Iz Odbora radio za klan ili protiv njega?

►10 i 11

Foto: Boris Pejović

Đukanović će biti počasni predsjednik

Foto: Boris Pejović

Inspirisan Vujanovićevim primjerom: Đukanović

Odlazeći predsjednik Crne Gore će najvjerovatnije nakon prestanka funkcije iskoristiti zakonsku mogućnost i tražiti simboličnu poziciju, koja mu omogućava protokolarne susrete, zaradu i policijsku zaštitu

►2

LOVAC NA
ZMAJEVE

Populisti Crne Gore - ujedinite se!

►17

Željko Ivanović

NOVA I DNP HOĆE DA OSTANU
ZAJEDNO I NAKON GAŠENJA DF-A

Foto: Boris Pejović

Slijedi prilagodavanje novim političkim okolnostima: Knežević i Mandić

Traže novi model za novo vrijeme

Savez bi trebalo da dobije i novo ime

►4